

Stichting Sociaal Fonds voor de Kennissector

te 's Gravenhage

**Financieel jaarverslag
2017**

Vast te stellen door het stichtingsbestuur: 11 juni 2018

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	3
Jaarrekening	
1. Balans	12
2. Staat van baten en lasten	13
3. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	14
4. Toelichting op de balans	16
5. Toelichting op de staat van baten en lasten	20
Bijlage 1 : Projectoverzicht	23
Bijlage 2 : Uitputtingsoverzicht per financieringsstroom	26
Overige gegevens	27
- Gebeurtenissen na balansdatum	
- Controleverklaring	

Bestuursverslag

Algemeen

Stichting SoFoKleS is het Sociaal Fonds voor de Kennissector. Deze sector bestaat uit de universitair medische centra, universiteiten en onderzoekinstellingen. Vanuit een gezamenlijke visie van werkgevers en werknemers stimuleert het fonds activiteiten op het gebied van een aantrekkelijke arbeidsmarkt, met aandacht voor loopbaanbeleid en mobiliteit, nieuwe arbeidsverhoudingen en goede arbeidsomstandigheden.

SoFoKleS zet zich in voor het personeel dat in dienst is bij de veertien universiteiten, de acht universitair medische centra (umc's) en de onderzoekinstellingen middels de drie werkgevers (de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) en de Koninklijke Bibliotheek (KB). De stichting draagt bij aan gezamenlijke, instelling overstijgende inspanningen ten behoeve van de arbeidsmarkt en het HR-beleid. SoFoKleS ontwikkelt en ondersteunt hiertoe projecten met een initiërende of agenderende strekking en projecten die een vernieuwend effect hebben op de sector. De stichting bevordert daarnaast onderlinge afstemming en brengt de nodige samenhang tot stand in projecten. Om haar betekenis voor het veld te versterken heeft SoFoKleS een netwerkfunctie.

SoFoKleS stimuleert kennisinventarisatie, kennisuitwisseling en kennisverspreiding. Dat laatste doet de stichting met name via de website www.sofokles.nl. Deze website verspreidt onder andere rapporten en uitgebrachte publicaties. Voor de universiteiten wordt vier keer per jaar een digitale nieuwsbrief uitgebracht. Ook organiseert het fonds (al dan niet in samenwerking met andere organisaties) bijeenkomsten en conferenties.

In het bestuur van SoFoKleS zijn zowel werkgevers- als werknemersorganisaties vertegenwoordigd. Sectorspecifieke aangelegenheden worden behandeld in de Kamer WO en de Kamer UMC. Hierin zijn werkgevers- en werknemersorganisaties uit de betreffende sectoren vertegenwoordigd.

Activiteiten in 2017

Binnen SoFoKleS wordt een onderscheid gemaakt tussen gezamenlijke projecten en projecten die voor de afzonderlijke sectoren worden ondernomen. Specifiek voor de universitair medische centra en de universiteiten worden respectievelijk in de Kamer UMC en de Kamer WO activiteiten ondernomen. De activiteiten voor de universiteiten worden waar mogelijk en gewenst door de cao-tafel OI ook voor de onderzoekinstellingen uitgevoerd.

Gezamenlijke projecten

- Stichting Talent naar de Top

SoFoKleS ondersteunt namens de kennissector het Charter Talent naar de Top. Hiermee investeert de kennissector (umc's, universiteiten en onderzoekinstellingen) in vrouwelijk talent naar de top. De Monitor Talent naar de Top laat zien hoe de charterondertekenaars er voorstaan wat betreft het aandeel vrouwen in de top en de inspanningen die zij leveren om de doorstroom van vrouwen naar de top te stimuleren. In de monitor zijn de universiteiten, umc's en de onderzoekinstellingen afzonderlijk weergegeven en deze is dus specifiek gericht op de sector. 2017 is het laatste jaar waarin SoFoKleS financieel bijdraagt aan het Charter Talent naar de Top.

- LNVH-monitor

In 2017 heeft SoFoKleS de jaarlijkse monitor van het Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren gesubsidieerd. Het LNVH heeft als doel een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen binnen de universitaire gemeenschap te bevorderen. Het verdiepend thema voor 2017 was de 'leaking pipeline': de onderbenutting van vrouwelijk potentieel door uitstroom. Op 12 december zijn de resultaten van de LNVH-monitor 2017 gepresenteerd.

- App immigratieprocedure buitenlands personeel

In 2017 heeft SoFoKleS de gezamenlijke app 'welcome2NLresearch' geüpdatet. Met behulp van deze app kunnen umc's, universiteiten en onderzoekinstellingen nieuw buitenlands personeel faciliteren bij de komst naar Nederland. In voorbereiding op de komst naar Nederland en een Nederlandse umc, universiteit of onderzoekinstelling moet de internationale medewerker namelijk veel zelf regelen, zoals zorgen voor de juiste reisdocumenten, vergunningen, bewijzen van financiële middelen en aktes. Om te voorkomen dat potentiële buitenlandse werknemers worden afgeschrikt door de regelgeving om in Nederland te gaan werken, heeft de kennissector daarom een eigen app ontwikkeld ter vergemakkelijking en ondersteuning van de buitenlandse medewerker die naar Nederland komt.

Bovendien biedt de app Nederlandse umc's, universiteiten en onderzoekinstellingen de kans zich te profileren en te promoten als goede internationale werkgever.

- [Website www.sofokles.nl](http://www.sofokles.nl)

Via de website worden de activiteiten van het fonds zichtbaar gemaakt. De website draagt bij aan de meerwaarde van het fonds: het stimuleren van kennisinventarisatie, kennisuitwisseling en kennisverspreiding. De website biedt onder andere informatie over lopende en gesloten projecten, bijeenkomsten, integrale rapportages en publicaties. De informatie op de website is doorzoekbaar en toegankelijk voor de doelgroepen waar SoFoKleS zich op richt, namelijk de umc's, universiteiten en onderzoekinstellingen. In 2017 had de website 5.137 bezoekers (2016: 6.504).

Onderzoekinstellingen

- [Evaluatie afschaffing leeftijd gerelateerde regelingen](#)

De sociale partners van de onderzoekinstellingen hebben afgesproken een evaluerend onderzoek naar de uitruil van de leeftijd gerelateerde regelingen uit te laten voeren. De Cao-OI bevatte een aantal regelingen die gericht waren op het inzetbaar houden van oudere medewerkers: de onregelmatige dienst 55+, de 60+-regeling, de leeftijdsuren en de Seniorenregeling Onderzoekinstellingen (SROI). In het cao-akkoord over de cao 2010-2012 is afgesproken om deze regelingen per 1 januari 2012 uit te faseren. De beschikbare ruimte (1,7%) is uiteindelijk ingezet voor het realiseren van een hogere structurele loonsverhoging (1% per 1 februari 2012 en 0,7% per 1 januari 2015). Het onderzoek bestond uit een aantal (groeps-)interviews en een enquête onder werknemers en leidinggevenden van 45 jaar en ouder. In 2017 is het onderzoek afgerond en is de rapportage gepubliceerd op de website van SoFoKleS.

- [Gesprekkenreeks onderzoek leeftijd gerelateerde regelingen](#)

Om de uitkomsten van het onderzoek 'Evaluatie afschaffing leeftijd gerelateerde regelingen' met de sector te delen, zijn vier interactieve lunchbijeenkomsten georganiseerd in Amsterdam, Den Haag, Texel en Utrecht in samenwerking met WVOI. Er heeft daarnaast een kleinere bijeenkomst plaatsgevonden in Yerseke. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd en gingen de aanwezigen (werknemers en leidinggevenden van de onderzoekinstellingen WVOI) met elkaar in gesprek aan de hand van een aantal stellingen, ingeleid door twee acteurs. De bijeenkomsten vonden plaats in oktober.

Naast het eigen onderzoek en gesprekkenreeks participeren de onderzoekinstellingen in 2017 in drie projecten van de Kamer WO, namelijk:

- Vrouwen in wetenschappelijke topcarrières;
- Praktijknetwerk: Van Participatiewet naar incl. HR-beleid;
- Vervolg Strategische Personeelsplanning.

Kamer UMC

In 2017 heeft de Kamer UMC van SoFoKleS haar programmatische aanpak voortgezet middels de drie programmalijnen 'Arbeidsmarkt', 'Arbeidsomstandigheden' en 'Arbeidsverhoudingen'.

Programmalijn 1: Arbeidsmarkt

- [YouChooz](#)

YouChooz is de voorlichtingsite over opleidingen en beroepen in zorg, welzijn en sport. Met YouChooz.nl faciliteren de sociale partners in de zorg samen met VWS de beroepsoriëntatie en beroepskeuze van potentiële werknemers voor de sector Zorg en Welzijn. Op basis van behoefte onderzoek zijn in 2017 opnieuw aanpassingen aan het platform doorgevoerd en is geïnvesteerd in on- en offline marketing. Daarnaast zijn nieuwe beroepen en opleidingen toegevoegd als onderdeel van het brede activiteitenpalet om de website volledig en actueel te houden. In 2017 waren er 1,4 miljoen bezoeken aan de website waarvan 1,2 miljoen unieke bezoeken. Dit is een stijging van bijna 20% ten opzichte van 2016. SoFoKleS en de 6 andere arbeidsmarktfondsen (FCB, O&O-fonds GGZ, A+O VVT, SSFH, StAG, en StAZ) zetten YouChooz voort en hebben ingestemd met een jaarlijkse bijdrage voor de periode 2018-2020. VWS zal via een projectsubsidie opnieuw co-financieren.

- [Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn](#)

SoFoKleS participeert sinds 2015 in het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW). Dit programma verzamelt sinds de jaren '90 ononderbroken arbeidsinformatie voor de gehele zorgsector, zoals personele kengetallen, opleidingsniveaus en instroom leerlingen. Het programma werd uitgevoerd door het consortium van Kiwa Carity en CAOP. In twee edities van AZW Actueel zijn actuele data en resultaten van recente onderzoeksrapporten gepresenteerd. Deze arbeidsmarkt informatie werd ook op de website www.azwinfo.nl gepresenteerd. Er is in 2017 gewerkt aan de inrichting van het programma AZW 2.0. Het programma start formeel per 1 januari 2018. Tijdens de opbouw van AZW 2.0

loopt het bestaande onderzoeksprogramma door. De website en de dataverzameling worden gecontinueerd. Er is sprake van een overgangperiode tot augustus 2018.

De deelnemende fondsen binnen AZW 2.0 (O&O-fonds GGZ, A+O-VVT, SSFH, StAZ, StAG, Arbeidsmarktplatforms Sociaal Werk, Jeugdzorg en Kinderopvang, en SoFoKleS) hebben een werkgroep gemandateerd namens de fondsen als aanspreekpunt voor het programma-management AZW 2.0 en om operationele besluiten te nemen rondom de opzet en inrichting van het AZW 2.0 programma. De werkgroep wordt opgeheven zodra AZW 2.0 operationeel is. SoFoKleS treedt namens de deelnemende fondsen op als penvoerder.

- Stimuleringsregeling promovendi umc's

Promovendi zijn tijdens hun promotie meestal volledig gericht op een carrière in de wetenschap en besteden daardoor weinig aandacht aan een mogelijke alternatieve carrière buiten de wetenschap. Om promovendi binnen en buiten de wetenschap duurzaam inzetbaar en gemotiveerd te houden, is bewustzijn rond de loopbaanmogelijkheden van promovendi essentieel. Daarom heeft SoFoKleS de stimuleringsregeling promovendi opgezet. Met deze regeling moedigt SoFoKleS bijeenkomsten en bezoeken van promovendi met mogelijke werkgevers aan. Na het succes van de eerste aanvraagperiode van deze regeling voor universiteiten in 2015, heeft SoFoKleS in het najaar van 2016 een nieuwe aanvraagperiode voor zowel universiteiten als umc's gestart. Deze aanvraagperiode werd verlengd tot en met 31 maart 2017. SoFoKleS heeft aan vijf umc's (AMC, ErasmusMC, LUMC, Radboudumc en UMCG) een subsidie toegekend. De umc's organiseerden onder andere career events, workshops en trainingen die in het teken staan van carrière- en netwerkmogelijkheden.

- Arbeidsmarktmonitor umc's

De Arbeidsmarktmonitor heeft als doel gerichte arbeidsmarktinformatie over de branche te geven en de arbeidsmarkt van alle disciplines binnen de umc's inzichtelijk te maken. Via deze monitor wil de Kamer inzicht krijgen in onder andere mobiliteit, tekorten en overschotten aan personeel, beleving van het personeel, behoud van goed opgeleide zorgprofessionals, bewegen en fitheid van het personeel en 'vergeten' groepen zoals de zorgadministratie. Het komen tot data en inzichten in toekomstige ontwikkelingen van functies (niet zijnde verpleegkundig) is een complex en ingewikkeld proces. Vanuit de behoefte aan gerichtere arbeidsmarktinformatie over de branche, waarbij de arbeidsmarkt van alle disciplines binnen de umc's inzichtelijk is gemaakt, is in 2016 een vooronderzoek voor de Arbeidsmarktmonitor opgezet. Hieruit bleek dat er geen of nauwelijks arbeidsmarktinformatie beschikbaar is en de beschikbare informatie te globaal is om uitspraken te doen over de gedefinieerde onderzoeksgroepen en over toekomstige ontwikkelingen voor deze functies.

Hierop volgend is besloten een gespecialiseerd onderzoeksbureau te werven die de benodigde arbeidsmarktinformatie kan verzamelen en verwerken, en de Arbeidsmarktmonitor (daarmee) kan bouwen. Dit traject is begin 2018 afgerond waarna het project verder uitgevoerd kan worden. De arbeidsmarktmonitor legt de focus in eerste instantie op de functiegroepen klinisch ondersteunend personeel, paramedici, doktersassistenten, facilitair personeel, administratieve en secretariële functies, analisten en laboratorium.

- Banenafspraken & lancering toolbox

Per 1 mei 2016 is het project Banenafpraak umc's van start gegaan. Met dit project wil SoFoKleS de umc's ondersteunen om de deskundigheid op het gebied van de banenafpraak en het werken met mensen met een arbeidsbeperking te verhogen zodat meer banen binnen de umc's voor deze doelgroep worden gerealiseerd. De umc's worden door middel van dit project door SoFoKleS op maat ondersteund met verschillende activiteiten waaruit umc's op basis van hun eigen wensen gebruik van kunnen maken. Enkele activiteiten zijn een landelijke leercirkel met dossierhouders, een landelijke digitale toolbox, en ondersteuning bij diverse trainingen en bijeenkomsten.

- Loopbaanportal

In het najaar van 2017 startte de pilot met het Loopbaanportal Zorg en Welzijn, een initiatief van de samenwerkende arbeidsmarktfondsen A+O VVT, O&O-fonds GGZ, SoFoKleS, StAG en StAZ. De fondsen willen met het Loopbaanportal medewerkers in de sector stimuleren en faciliteren om (meer) eigen regie over hun loopbaan te nemen. Zo zijn zij in staat mee te bewegen met de snel veranderende arbeidsmarkt in de zorg. Het vergroot hun werkzekerheid en draagt tegelijkertijd bij aan het behoud van schaars personeel voor de sector. Met de pilot wilden de sociale partners vaststellen of en hoe het Loopbaanportal Zorg en Welzijn daarbij in een behoefte kan voorzien. Op grond van de pilot, waarin ca. 250 medewerkers het Loopbaanportal gemiddeld met een 7 beoordeelden, heeft de stuurgroep namens de arbeidsmarktfondsen geconstateerd dat het initiatief verder uitgewerkt zal worden. Begin 2018 wordt een plan uitgewerkt voor de opschaling en implementatie.

- Zorgportfolio

In het online Zorgportfolio kunnen verpleegkundigen en verzorgenden in de zorg hun werkervaring en gevolgde opleidingen bijhouden. Deze gegevens hebben zij nodig voor de periodieke herregistratie in het kader van de Wet BIG. Het Zorgportfolio, ook beschikbaar middels een app, is een gezamenlijk initiatief van de arbeidsmarktfondsen A+O VVT, O&O-fonds GGZ, SoFoKleS, StAG en StAZ en wordt kosteloos ter beschikking gesteld aan medewerkers in de genoemde branches. Medio 2017 zijn aanpassingen gedaan waardoor het Zorgportfolio voldoet aan de Wet bescherming persoonsgegevens. Eind 2017 is een verkenning gestart over de toekomst van het Zorgportfolio. Aandachtspunten daarbij zijn onder meer de verbinding met het Loopbaanportal Zorg en Welzijn en de technische eisen om te voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming die in mei 2018 van kracht wordt.

Programmalijn 2: Arbeidsomstandigheden

- Arbocatalogus Dokterhoe

Dokterhoe is een toegankelijke en aantrekkelijke vertaling van de arbocatalogus, die umc's kunnen gebruiken om hun medewerkers vitaal te houden. De website is een initiatief van de sociale partners van de umc's en UMC Zorgverzekering.

- App nachtarbeid

Eind 2015 is de app nachtarbeid gelanceerd. De app is ontwikkeld voor medewerkers in de nachtdienst. De app bevat onder andere informatie, tips, recepten, concentratiespelletjes en de mogelijkheid om alerts in te stellen. Dit project loopt de komende jaren door i.v.m. onderhoud en indien gewenst mogelijke aanpassingen. De app is in totaal 9.856 keer gedownload en is daarmee een succes.

- Veiligezorg®

Via het project Veiligezorg® hebben umc's ook in 2016 ondersteuning en advies gekregen op het gebied van sociale veiligheid.

- Cytostatica

SoFoKleS en StAZ financieren gezamenlijk een vervolgonderzoek naar cytostatica. Het doel van dit gezamenlijke project is inzicht te verkrijgen in de gezondheidsrisico's van apothekersassistenten en schoonmaakmedewerkers die bij hun werkzaamheden mogelijk in aanraking komen met cytostatica. Het onderzoek vindt plaats in vijf ziekenhuizen, waarvan twee umc's. In het vierde kwartaal van 2017 zijn de eerste metingen verricht. In 2018 wordt de rest van de metingen verricht, waarna een eindrapportage met adviezen volgt.

- Verdiepende RI&E MRI

Vanuit de NFU en NVZ is behoefte aan een generieke, branche-brede verdiepende risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) in het kader van nieuwe wetgeving. SoFoKleS en StAZ financieren daarom gezamenlijk het project 'Branche-brede risicobeoordeling en maatregelen voor werken met MRI in het kader van nieuwe wetgeving elektromagnetische velden (verdiepende RI&E)'. De verwachting is de verdiepende RI&E MRI in 2018 af te ronden.

Programmalijn 3: Arbeidsverhoudingen

- App Cao umc's

Sinds oktober 2016 geeft de gratis downloadbare app 'Cao umc's' werkgevers en medewerkers van de acht umc's gemakkelijk en snel inzicht in cao-afspraken. De app is sinds de lancering ruim 11.000 keer gedownload. In deze app is de integrale cao-tekst opgenomen. Ook bevat de app tools om te berekenen wat maandelijks de opbouw is van het Persoonlijk Budget en de omvang van de Toelage Onregelmatige Dienst (TOD), de te werken jaaruren, wanneer een medewerker recht heeft op AOW en de berekening van de duur van het zwangerschaps- en bevallingsverlof. SoFoKleS brengt met de app de cao dichterbij de ruim 67.000 medewerkers van de umc's. In 2017 zijn de salaristabellen aangepast aan de nieuwe salarisbedragen en zijn een paar kleine wijzigingen doorgevoerd in de rekentools.

- MZ-LAB umc's

Eind 2016 is het project MZ-LAB umc's opgezet met het doel om verjonging en vernieuwing van de medezeggenschap bij de umc's teweeg te brengen. SoFoKleS wil de medezeggenschap graag versterken en is daarom met CNV Jongeren en FNV Jong dit project gestart. Het project diende als kickstart om:

jonge medewerkers enthousiast te krijgen zich actief voor de medezeggenschap in te zetten; en om de medezeggenschap te vernieuwen.

47 jongeren uit drie verschillende umc's (UMCG, RadboudMC en UMCU) participeerden in het MZ LAB UMC. 85% van de deelnemers geeft aan meer te willen doen met medezeggenschap, waarvan 40% aangeeft in de OR te willen. Er gaan diverse jongeren van de drie umc's met de OR-verkiezingen meedoen. Ook adviseerden zij de umc's over een mogelijk nieuwe werking van medezeggenschap. De gebundelde adviezen zijn via de website beschikbaar. Bij alle drie de umc's zijn de jongeren in gesprek over implementatie van hun adviezen.

Kamer WO

In 2017 heeft de Kamer WO haar programmatische aanpak voortgezet middels de drie programmalijnen 'Duurzame inzetbaarheid', 'Dynamische werkomgeving' en Proactieve arbeidsrelaties. Naast de programmalijnen voert SoFoKleS ook activiteiten uit op verzoek van de cao-tafel, ondersteunt het de Stichting van het Onderwijs met een financiële bijdrage en brengt het specifiek voor medewerkers aan universiteiten een digitale nieuwsbrief uit.

Programmalijn 1: Duurzame inzetbaarheid

- Vervolg Strategische personeelsplanning (SPP)

Om de implementatie van SPP op universiteiten te bevorderen, heeft SoFoKleS tussen 2014 en 2016 het leernetwerk strategische personeelsplanning gefaciliteerd. Vervolg SPP is een vervolg hierop en heeft als doel SPP als onderdeel van strategisch HR-beleid binnen de universiteiten te verstevigen. Dit gebeurt door een werkgroep SPP, waaraan vijf universiteiten deelnemen, en vier masterclasses SPP waarin ruimte is voor verdieping op specifieke vraagstukken. Eind 2017 heeft de eerste werkgroep-bijeenkomst plaatsgevonden en de eerste masterclass over HR-analytics & SPP.

- Impuls inzetbaarheid obp

In aansluiting op de leernetwerken Duurzame Inzetbaarheid (2014-2016) is het project 'Impuls inzetbaarheid obp' opgezet. Het doel hiervan is een impuls te geven aan het vergroten van de inzetbaarheid van obp-medewerkers door het bieden van inspiratie en perspectief en het versterken van benodigde competenties bij hun leidinggevend. In 2017 is een telefonische gespreksronde gehouden met HR-verantwoordelijken van universiteiten en lokale werknemersvertegenwoordigers en leidinggevend, om te achterhalen welke urgentie zij ervaren en welke ondersteuning wenselijk is. Op basis hiervan wordt het vervolg voor 2018 geconcretiseerd.

- Stakeholdersmeeting werkdruk

In oktober 2017 heeft SoFoKleS een stakeholdersmeeting over werkdruk georganiseerd om het thema en mogelijke oplossingsrichtingen verder te verkennen. Ongeveer 30 personen vanuit verschillende universiteiten en met diverse functies namen deel aan de bijeenkomst, waar prof. dr. Wilmar Schaufeli zijn Job-demands resources model presenteerde en de deelnemers in drie groepen aan de slag zijn gegaan met het uitwerken van mogelijke oplossingsrichtingen. De opbrengsten van deze bijeenkomst zijn verwerkt in de verkenning 'Omgaan met werkdruk binnen universiteiten', die de Week van de werkstress in november gepubliceerd is op de website van SoFoKleS. Met het verspreiden van de verkenning heeft SoFoKleS de sector van input voorzien bij o.a. het opstellen van de werkplannen werkdruk.

- Stimuleringsregeling promovendi (2e tranche)

Promovendi zijn tijdens hun promotie meestal volledig gericht op een carrière in de wetenschap en besteden daardoor weinig aandacht aan alternatieven. Dit terwijl het merendeel de loopbaan buiten de universiteit zal voortzetten. Na het succes van de eerste aanvraagperiode van deze regeling voor universiteiten is SoFoKleS in het najaar van 2016 gestart met een nieuwe aanvraagperiode voor zowel universiteiten als umc's. Deze aanvraagperiode liep tot en met maart 2017 en het maximale subsidiebedrag is verhoogd naar € 5.000. SoFoKleS heeft aan zeven universiteiten een subsidie toegekend.

- Career challenge

Uit de evaluatie van de stimuleringsregeling promovendibleek dat het belangrijk dat de promovendi en postdocs sterker worden betrokken bij de activiteiten van SoFoKleS. Eind 2017 is daarom het project 'Career Challenge' opgestart, waarin met een nieuwe aanpak wordt beoogd om de doelgroep actief aan de slag te laten gaan met hun eigen loopbaanoriëntatie. De activiteiten van het project vinden plaats in 2018.

- Carrièrecafé 2016: Kansen in het HBO

Met de carrièrecafés wordt onder gepromoveerden, maar ook ander wetenschappelijk personeel, het bewustzijn vergroot over de loopbaanperspectieven bij hogescholen en wordt de intersectorale mobiliteit versterkt. In 2017 hebben twee carrièrecafés plaatsgevonden. Het eerste carrièrecafé vond plaats in Twente, in samenwerking met Universiteit Twente, Saxion en Windesheim. Het tweede carrièrecafé vond plaats in Den Bosch, in samenwerking met Radboud Universiteit, Tilburg University, Avans, Hogeschool Arnhem & Nijmegen en NHTV.

Programmalijn 2: Dynamische werkomgeving

- Praktijknetwerk: van Participatiewet naar inclusief HR-beleid

Het praktijknetwerk 'Van Participatiewet naar inclusief HR-beleid' volgde het praktijknetwerk 'Maak werk van de Participatiewet' op. Met dit netwerk werd meer verdieping gezocht op diverse thema's rond de Participatiewet en het realiseren van banen voor de doelgroep, om zo universiteiten en onderzoekinstellingen te ondersteunen bij het behalen

van de doelstellingen om participatiebanen te creëren en in te vullen. Eind 2017 is het praktijknetwerk afgerond. Het zal in lichtere vorm in 2018 worden voortgezet.

- Vervolgaanbod activiteiten Participatiewet

Vanuit de praktijknetwerken bleek dat deelnemers ook behoefte hadden aan specifieke ondersteuning bij het creëren van participatiebanen en het omdenken/-werken naar inclusief HR-beleid. Daarom heeft SoFoKleS een aanbod georganiseerd en gefaciliteerd, bestaande uit financiële bijdrage voor verschillende trainingen en bijeenkomsten.

- Functieboek Participatiewet

In aanvulling op het praktijknetwerk is in 2016 een 'Functieboek Garantiebanen' ontwikkeld met daarin beschrijvingen van functies passend voor de doelgroep uit de Participatiewet. In 2017 heeft SoFoKleS het functieboek bijgewerkt met 10 nieuwe functies en een actualisatie van 3 eerder opgenomen functies. Begin 2018 is de nieuwe versie gepubliceerd.

- Communicatie doorstroom vrouwen

Met het in 2016 uitgevoerde project 'Topvrouwen in de wetenschap' is veel informatie opgehaald, waarvan een groot deel is verwerkt in het online magazine 'Doorstroom vrouwen in de wetenschap'. In 2017 heeft SoFoKleS door middel van een artikel in HO-management en een Engelstalige versie van het online magazine de opbrengsten uit dit project opnieuw onder de aandacht gebracht. Het Engelstalige magazine 'Advancing women in science' is in de reguliere nieuwsbrief van SoFoKleS opgenomen en in een speciale Engelstalige nieuwsbriefeditie.

- Vervolg verkenning prestatiedruk bij wetenschappelijk personeel

In 2016 heeft SoFoKleS een nadere analyse laten uitvoeren door Effectory en IVA Onderwijs van gegevens over de werkdruk van wetenschappelijk personeel in medewerkersonderzoeken (MTO's). De eindrapportage van dit onderzoek 'Werkdruk en prestatiedruk van het wetenschappelijk personeel' is begin maart 2017 op de website van SoFoKleS gepubliceerd.

Programmalijn 3: Proactieve arbeidsrelaties

- Werkgroep Academisch leiderschap

In 2015 heeft SoFoKleS de Werkgroep Academisch Leiderschap (WAL) opgericht vanwege de behoefte binnen universiteiten aan uitwisseling van kennis en ervaring rond academisch leiderschap. In 2016 zijn er vier bijeenkomsten geweest en is door de deelnemers verzocht de WAL voort te zetten in 2017. In mei 2017 heeft de vijfde bijeenkomst plaatsgevonden. De laatste bijeenkomst van 2017 is uitgesteld en zal in 2018 plaatsvinden, waarna het project wordt afgerond.

- Flexicurity

De beleidsstrategie flexicurity is erop gericht gelijktijdig en bewust de flexibiliteit van de arbeidsmarkt, de arbeidsorganisatie en de arbeidsverhoudingen te versterken, en zekerheid, zoals werkzekerheid en inkomenszekerheid, te bevorderen. Hiermee speelt flexicurity in op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Daarom hebben de sociale partners aan de cao-tafel NU SoFoKleS gevraagd een verkenning te laten uitvoeren gericht op dit thema. Het onderzoek is in 2016 van start gegaan en het onderzoeksrapport is eind 2017 opgeleverd.

Activiteiten op verzoek van de cao-tafel NU

- Actualiseren publieksvriendelijke versie van de cao

Op 1 maart 2016 zijn de Nederlands- en Engelstalige website gelanceerd (www.caouniversiteiten.nl) en www.labouragreementuniversities.nl) met de publieksvriendelijke versie van de cao Nederlandse Universiteiten (cao-NU). Naar aanleiding van de nieuwe cao, die loopt tot en met juni 2018, zijn de websites in de zomer van 2017 geactualiseerd.

- Papieren versie cao universiteiten

Op verzoek van de cao-partijen heeft SoFoKleS de drukkosten van de cao in 2017 gefinancierd.

- Subsidie Pilot Audit Implementatie Arbocatalogus PSA

In 2017 heeft SoFoKleS een subsidie ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van de Pilot Audit Implementatie Arbocatalogus PSA. Hiermee wordt beoogd een generieke aanpak op te zetten, waarmee universiteiten kunnen verifiëren of de deelarbocatalogus PSA (Psychosociale Arbeidsbelasting) wordt nageleefd en geïmplementeerd. De uitvoering van de pilot loopt door in 2018.

- Evaluatie afspraak loopbaanadvies

In 2013-2014 heeft SoFoKleS in opdracht van de cao-partijen een project uitgevoerd om te komen tot een programma van eisen voor professioneel loopbaanadvies. Anno 2017 is professioneel loopbaanadvies nog steeds belangrijk.

Eind 2017 is een project opgezet om een evaluatie uit te voeren, gericht op het programma van eisen in brede zin. In 2018 vindt de uitvoering van dit project plaats.

Subsidiëring van activiteiten van derden

- Stichting van het Onderwijs

De Stichting van het Onderwijs biedt een platform aan werkgevers en werknemers in het onderwijs. Sinds 2012 worden de activiteiten van deze stichting gefinancierd door de sectorfondsen dan wel cao-tafels van de afzonderlijke onderwijssectoren. De Kamer WO neemt de financiële bijdrage namens de sector WO voor haar rekening. De Kamer WO wil hiermee centrale thema's in het onderwijsveld aanpakken en positieve impulsen geven.

- Sponsoring PhD-days

In 2017 heeft SoFoKleS de National PhD-day gesponsord middels een financiële bijdrage aan de organisatie en een advertentie in het programmaboekje. Ook is een workshop over werkdruk verzorgd door SoFoKleS op de PhD-day in Groningen.

Algemeen

- SoFoKleS-lab

Het SoFoKleS-lab is opgezet om innovatieve projecten uit de sector aan te jagen via een financiële bijdrage. In februari 2017 is een aanvraag ingediend voor het Professionaliseringstraject Onderwijs op de VU. Dit heeft als doel de onderwijskwaliteiten van de junior docenten te verhogen en tegelijkertijd hun toekomstperspectief te vergroten. Deze aanvraag is goedgekeurd en dit project wordt gedeeltelijk financieel ondersteund door SoFoKleS.

- Conferentie Dynamiek op de academische arbeidsmarkt 2018

In 2017 is SoFoKleS gestart met de voorbereidingen voor een conferentie in 2018. Deze conferentie is vergelijkbaar met de conferentie 'Dynamiek op de academische arbeidsmarkt' van november 2016. De conferentie is bedoeld om kennis en ervaringen uit de projecten van SoFoKleS met de sector te delen en de deelnemers te inspireren en activeren hiermee aan de slag te gaan. De conferentie vindt plaats op 5 maart 2018.

Communicatie

In 2017 zijn vier digitale nieuwsbrieven WO uitgebracht. De eerste nieuwsbrief van 2017 die in maart werd verstuurd, is ontvangen door 500 personen. In december is de nieuwsbrief door 574 abonnees ontvangen. De nieuwsbrieven zorgden in totaal voor 460 (extra) bezoeken aan de website.

Daarnaast zijn er nog twee e-mailspecials verzonden voor de verspreiding van twee online magazines. In januari 2017 werd een e-mailspecial verzonden over de conferentie Dynamiek op de academische arbeidsmarkt aan de abonnees en de deelnemers van de conferentie. Deze werd door 582 mensen ontvangen. In december 2017 werd het Engelse online magazine over doorstroom van vrouwen via een Engelstalige e-mailspecial onder de aandacht gebracht. Deze werd door 574 mensen ontvangen.

Andere communicatie-activiteiten in 2017 waren:

- Publicatie van artikel over ervaringen leernetwerk vitaliteit in HO management;
- Publicatie van artikel over Employability wetenschappelijk personeel in HO management;
- Sponsoring PhD Day van PNN ter vergroting bekendheid SoFoKleS en de stimuleringsregeling promovendi;
- Publicatie document Verkenning oplossingsrichtingen werkdruk op universiteiten.

Samenstelling bestuur en kamers

De bestuurssamenstelling per 31 december 2017 is als volgt:

Bestuursleden

Werknemersvertegenwoordigers

Dhr. drs. J. Boersma (FNV), voorzitter

Mw. J. van den Doel (CNV)

Dhr. mr. D.O. Pechler (CMHF)

Mw. mr. B. Sprokholt (AC/FBZ)

Werkgeversvertegenwoordigers

Dhr. mr. D.A. Kramer (NFU), penningmeester

Dhr. mr. J. Lensen (WVOI)

Mw. drs. B. Mollee (VSNU)

De samenstelling van beide kamers is per 31 december 2017 als volgt:

Kamer WO

Werknemersvertegenwoordigers

Dhr. drs. J. Boersma (FNV)

Dhr. dr. H.E.B. Tijssen (CNV)

Dhr. mr. D.O. Pechler (CMHF/VAWO)

Werkgeversvertegenwoordigers

Mw. drs. N.H.M.G.A. van der Wolk (Technische Universiteit Eindhoven/VSNU)

Mw. drs. B. Mollee (VSNU)

Kamer UMC

Werknemersvertegenwoordigers

Mw. E. Merlijn (FNV zorg en welzijn)

Mw. mr. B. Sprokholt (AC/FBZ)

Dhr. R. de Wilde (CMHF)

Dhr. A. Mellema (CNV zorg en welzijn)

Werkgeversvertegenwoordigers

Dhr. mr. D.A. Kramer (NFU)

Dhr. H. Ferdinandus

Dhr. G. Driessen

Ondersteuning bestuur

Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris van het CAOP. Deze ambtelijk secretaris verzorgt de bestuursondersteuning en het beheer van de projecten van SoFoKleS. Indien gewenst wordt er beleids- of projectondersteuning ingehuurd bij het CAOP. In 2017 was de ambtelijk secretaris mw. N.M.D. James MA. Het financieel beheer van de stichting wordt gevoerd door het CAOP.

Subsidievoorwaarden

SoFoKleS ontvangt geen subsidie voor de uitvoering van statutaire doelstellingen. SoFoKleS ontvangt in voorkomend geval wel projectsubsidies.

Middelen

SoFoKleS financiert haar activiteiten met de ontvangen arbeidsmarkt middelen alsmede de algemene en bestemmingsreserves. In de lumpsum bijdrage van de ministeries aan de universiteiten, de umc's en de onderzoekinstellingen is jaarlijks een bedrag opgenomen dat is bestemd voor het arbeidsmarkt- en ontwikkelingsfonds van de sector. Bij de universiteiten wordt het totaalbedrag van de arbeidsmarkt middelen conform een verdeelsleutel overgemaakt aan SoFoKleS. Voor de umc's wordt het totaalbedrag voor de arbeidsmarkt middelen over de acht umc's omgeslagen. De algemene reserve bedraagt ultimo 2017, k€ 375. De bestemmingsreserves WO, umc's en OI bedragen ultimo 2017 respectievelijk k€ 772, k€ 3.934 en k€ 248.

Verantwoordingscyclus

Elk jaar stelt de stichting een beleidsplan met begroting op. Met het inhoudelijk jaarverslag legt het inhoudelijke verantwoording af, met het financieel jaarverslag een financiële verantwoording over het gevoerde beleid.

Exploitatie

Het exploitatiesaldo over 2017 bedroeg k€ 41 (2016: k€ 271). De omzet over 2017 bestond uit de bijdrage arbeidsmarkt middelen ad k€ 1.291 en subsidie van het Ministerie van VWS ten behoeve van de inrichting van het AZW-programma 2.0. De totale projectkosten, inclusief aangegane verplichtingen en vrijval, bedroegen in 2017 k€ 1.104. De bedrijfskosten bedroegen k€ 212.

Het exploitatiesaldo wordt ten gunste gebracht van de algemene en bestemmingsreserves.

Good governance

In het kader van good governance heeft het bestuur in de statuten een aantal zaken vastgesteld. Zo gelden voor bestuursleden reglementen omtrent benoeming, schorsing, ontslag en zittingstermijnen. Ook zijn artikelen opgenomen over de stemverhoudingen en het vergoedingsbeleid. Verder is statutair vastgesteld, als preventieve maatregel ter voorkoming van fraude, de controle van de jaarrekening door een accountant.

Risico's

Met betrekking tot prijsrisico's, kredietrisico's, marktrisico's en liquiditeitsrisico's kan worden opgemerkt dat deze niet aan de orde zijn. Inherent aan de hoogte van de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het uitgavenpatroon van de afgelopen jaren is dat de continuïteitsveronderstelling zich niet beperkt tot een bepaalde periode.

De mogelijke risico's van SoFoKleS zijn in kaart gebracht. Er is voldoende financiering beschikbaar om de komende jaren de statutaire doelstellingen uit te voeren.

Toekomst

In 2017 is er een jaarplan opgesteld waarin ook activiteiten uit 2016 doorlopen. In maart en oktober 2017 vonden de strategische sessies plaats van respectievelijk de Kamer UMC en de Kamer WO. Hierin is de koers bepaald wat betreft programmalijnen en prioriteiten in 2018.

Voor 2018 is een begroting opgesteld. Deze kosten worden gefinancierd met de te ontvangen arbeidsmarktmiddelen, projectsubsidies en indien nodig met de algemene en bestemmingsreserves welke per 1 januari 2018 in totaal k€ 5.334 bedragen.

	Begroting 2018
	k€
Totaal te besteden middelen (A)	2.055,0
Totaal projectkosten (B)	(1.818,7)
Totaal bedrijfskosten (C)	(301,8)
Resultaat (A-B-C)	(65,5)
Rentebaten	20,0
Saldo	<u>(45,5)</u>

Den Haag, 11 juni 2018

Bestuur van Stichting SoFoKleS

drs. J. Boersma

drs. B. Mollee

mr. D.A. Kramer

J. van den Doel

mr. J. Lensen

mr. B. Sprokholt

mr. D.O. Pechler

---

1 Balans

Balans per 31 december 2017 na verwerking exploitatiesaldo

	<u>nr.</u>	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
		k€	k€
Activa			
Kortlopende vorderingen	1	146	58
Liquide middelen	2	5.770	5.589
Totaal activa		<u>5.916</u>	<u>5.647</u>
Passiva			
Eigen vermogen	3	5.329	5.288
Kortlopende schulden	4	587	359
Totaal passiva		<u>5.916</u>	<u>5.647</u>

2 Staat van baten en lasten

	nr.	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2017	2017	2016
		k€	k€	k€
Netto-omzet	5			
Omzet (subsidies en bijdragen)	6	1.352	1.297	1.282
Directe projectkosten	7	<u>1.104</u> -	<u>342</u>	<u>744</u> -
<i>Netto-omzet</i>		248	955	538
Bedrijfskosten	8			
Overige bedrijfskosten		<u>212</u> -	<u>227</u>	<u>288</u> -
Bedrijfsresultaat		36	729	250
Rente en incidentele resultaten		<u>5</u> +	<u>7</u>	<u>21</u> +
Exploitatiesaldo		<u><u>41</u></u>	<u><u>736</u></u>	<u><u>271</u></u>

---

3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

---

De stichting

De Stichting Sociaal Fonds voor de Kennissector (SoFoKleS) is opgericht per 9 juni 1994 als stichting A&O fonds WO/AZ/OI. Vanaf 6 juni 1996 is de naam aangepast in SoFoKleS. De stichting is statutair gevestigd te 's Gravenhage.

De stichting heeft ten doel een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de werking van de arbeidsmarkten van de universiteiten, universitair medische centra en onderzoekinstellingen in het bijzonder, en daarmee bij te dragen aan het verbeteren van de werking van de arbeidsmarkt van de Kennissector.

SoFoKleS ontwikkelt en ondersteunt projecten met een initiërende of agenderende strekking, projecten die een vernieuwend effect hebben op de sector. De stichting bevordert onderlinge afstemming en brengt de nodige samenhang tot stand in projecten. Om haar betekenis voor het veld te versterken heeft SoFoKleS een netwerkfunctie. Zo draagt de stichting bij aan een gezamenlijke, instellingsoverstijgende inzet ten behoeve van het arbeidsmarkt en HR-beleid.

SoFoKleS stimuleert kennisinventarisatie, kennisveredeling en kennisverspreiding. Dat laatste doet de stichting via de website www.sofokles.nl, via het uitbrengen van een digitale nieuwsbrief voor de universiteiten en het (al dan niet in samenwerking met andere organisaties) organiseren van conferenties.

Algemeen

Bij het opstellen van het financieel jaarverslag zijn de grondslagen van de RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven gevolgd.

Als vergelijkende cijfers zijn de cijfers van de begroting 2017 (vastgesteld door het bestuur d.d. 29 november 2016), alsmede de cijfers van vorig boekjaar opgenomen. De vergelijkende cijfers zijn, waar dat voor vergelijking noodzakelijk of wenselijk is, aangepast aan de opzet van 2017.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en

onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten debiteuren, overige vorderingen, geldmiddelen, projecttoekenningen, crediteuren en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, zijnde de contante waarde van toekomstige kasstromen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve-rentemethode.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover de stichting zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve is het gedeelte van het eigen vermogen waaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de stichting is toegestaan en deze beperking door het bestuur is aangebracht.

Netto-omzet

De netto-omzet is het verschil tussen de door financiers toegekende subsidies en bijdragen en de directe projectkosten.

Omzet

Algemeen

De stichting krijgt een projectsubsidie toegekend van het ministerie van VWS, en ontvangt arbeidsmarktmiddelen van de instellingen binnen de sectoren waar SoFoKleS haar activiteiten voor verricht. Ook ontvangt de stichting ESF-subsidies. Hiervoor zijn beschikkingen ontvangen. De middelen zullen na verantwoording ontvangen worden. Daarnaast ontvangt de stichting onder andere bijdragen van deelnemers aan ESF subsidieaanvragen. Onder de omzet in de toelichting op de staat van baten en lasten zijn de van toepassing zijnde subsidievoorwaarden, de status van de afrekening van de subsidie, de inhoud van de evenementen en de aard van eventuele overige opbrengsten nader toegelicht.

Opbrengsten ESF individuele aanvragen

Bijdragen van deelnemende instellingen aan de ESF subsidieregelingen worden verantwoord als omzet zodra de ondersteuning heeft plaatsgevonden.

Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de voor de projecten gemaakte kosten, inclusief de aan de projecten toegerekende kosten voor ondersteuning.

Projecttoekenningen

De projecttoekenningen worden verantwoord in het jaar waarin zij toegekend zijn aan derden.

Vrijval bij afrekening projecten

De vrijval is het gevolg van een lagere eindafrekening bij afronding van projecten of het in het geheel niet doorgaan van projecten. De vrijval komt ten gunste van het jaar waarin de eindafrekening plaatsvindt.

---

4 Toelichting op de balans

---

1. Vorderingen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	k€	k€
Debiteuren	139	-
Nog te ontvangen bedragen	5	54
Vooruitbetaalde kosten	<u>2</u>	<u>4</u>
Totaal vorderingen	<u><u>146</u></u>	<u><u>58</u></u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

De debiteuren betreffen de nog te ontvangen bijdrage van de aan het project Loopbaanregie in de Zorg deelnemende arbeidsmarktfondsen en de nog te ontvangen arbeidsmarktmiddelen 2017 ten behoeve van de onderzoeksinstituten.

De nog te ontvangen bedragen ultimo 2017 betreft de nog te ontvangen rente over 2017,

De vooruitbetaalde kosten ultimo 2017 hebben betrekking op de verzekeringskosten 2018 en overige vooruitbetaalde bedragen.

2. Liquide middelen

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

3. Eigen vermogen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	k€	k€
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	375	447
Exploitatiesaldo	<u>-</u>	<u>(72)</u>
Saldo per 31 december	<u>375</u>	<u>375</u>
Bestemmingsreserve WO		
Saldo per 1 januari	860	764
Exploitatiesaldo	<u>(88)</u>	<u>96</u>
Saldo per 31 december	<u>772</u>	<u>860</u>
Bestemmingsreserve umc's		
Saldo per 1 januari	3.805	3.581
Exploitatiesaldo	<u>129</u>	<u>224</u>
Saldo per 31 december	<u>3.934</u>	<u>3.805</u>
Bestemmingsreserve OI		
Saldo per 1 januari	248	225
Exploitatiesaldo	<u>-</u>	<u>23</u>
Saldo per 31 december	<u>248</u>	<u>248</u>
Totaal	<u><u>5.329</u></u>	<u><u>5.288</u></u>

Het bestuur heeft besloten dat een bedrag van ten minste k€ 375 zal worden aangehouden als algemene reserve. In 2017 is er vanuit de kamers een dotatie aan de algemene reserve gedaan van in totaal k€ 162 ter financiering van de kosten van algemene projecten van SoFoKleS. De verdeelsleutel die daarbij is gebruikt, is dezelfde als de verdeelsleutel die wordt gebruikt bij de verdeling van de algemene bedrijfskosten.

Niet bestede middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve ten behoeve van de kamer waarvoor zij zijn toegekend. Hogere bestedingen worden verrekend met de bestemmingsreserve van de betreffende kamer.

4. Kortlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	k€	k€
Projectverplichtingen	136	112
Crediteuren	87	59
Nog te besteden subsidie 'Inrichting AZW-programma 2.0'	223	-
Nog te ontvangen facturen	<u>141</u>	<u>188</u>
Totaal kortlopende schulden	<u><u>587</u></u>	<u><u>359</u></u>

De post Nog te besteden subsidie 'Inrichting AZW-programma 2.0' betreft het nog niet bestede deel van de door het Ministerie van VWS in 2017 toegekende en ontvangen subsidie voor de inrichting van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn 2.0.

De nog te ontvangen facturen betreffen de facturen voor de ondersteuning van het CAOP over 2017, de afrekeningen van de projecten MZ-Lab en Veilige Zorg, de accountantskosten 2017 en de aan het ministerie te betalen bijdrage van de Kamer UMC aan het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn.

De projectverplichtingen betreffen de restverplichtingen van de toegekende subsidies voor projecten, die bij afrekening zullen worden uitbetaald.

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	k€	k€
Projectverplichting :		
WO-projecten	79	112
Algemeen	<u>57</u>	<u>-</u>
Totaal projectverplichtingen	<u><u>136</u></u>	<u><u>112</u></u>

5. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Contract CAOP

Met het CAOP is een contract afgesloten waarin is overeengekomen dat het CAOP zorg draagt voor de bestuurs- en beleidsondersteuning, de projectondersteuning, alsmede het financieel beheer van de Stichting. De overeenkomst is gesloten voor de periode van 1 december 2014 tot en met 31 december 2017. In de vergadering van 30 november 2017 heeft het Algemeen Bestuur besloten de overeenkomst met nog eens drie jaren te verlengen, waarmee de overeenkomst doorloopt tot en met 31 december 2020. De hiermee gepaard gaande kosten zijn afhankelijk van de mate waarin er gebruik wordt gemaakt van de (project)ondersteuning. Voor 2017 is een bedrag van k€ 748 (incl. BTW) opgenomen als kosten voor de ondersteuning. Op basis van de afrekeningen over 2016 en 2017, en de vanaf 1 januari 2018 verplichte heffing van BTW over de diensten van het CAOP, bedragen de verwachte jaarlijks kosten, inclusief BTW, circa k€ 900, waarvan circa k€ 600 aan projectondersteuning.

Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn

Het onderzoeksprogramma Zorg en Welzijn wordt bekostigd door zeven partijen (waaronder de Kamer UMC van SoFoKles) en het Ministerie van VWS. De bijdrage van de Kamer UMC is in totaal k€ 100 (jaarlijks k€ 25). Het onderzoeksprogramma is gestart in 2015 en loopt in elk geval door tot en met 31 december 2018, met stilzwijgende verlenging tot en met 31 december 2019. Het onderzoek is gericht het verkrijgen van betrouwbare, actuele en eenduidige informatie omtrent de ontwikkelingen op een arbeidsmarkt in zorg en welzijn. Het onderzoek is branche-overstijgend, met daarin expliciet aandacht voor de verscheidenheid naar branche, regio en beroeps(niveau).

Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2.0)

SoFoKleS participeert sinds 2015 in het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW). Dit programma verzamelt sinds de jaren '90 ononderbroken arbeidsinformatie voor de gehele zorgsector, zoals personele kengetallen, opleidingsniveaus en instroom leerlingen. Het programma wordt uitgevoerd door het consortium van Prismant (voorheen: Kiwa Charity) en CAOP. In twee edities van AZW Actueel zijn actuele data en resultaten van recente onderzoeksrapporten gepresenteerd. Deze arbeidsmarktinformatie werd ook op de website www.azwinfo.nl gepresenteerd. Er is in 2017 gewerkt aan de inrichting van het programma AZW 2.0. Het programma start formeel per 1 januari 2018. Tijdens de opbouw van AZW 2.0 loopt het bestaande onderzoeksprogramma door. De website en de dataverzameling worden gecontinueerd. Er is sprake van een overgangperiode tot augustus 2018.

YouChooz

YouChooz is een instrument dat geschikt is voor de beroepsoriëntatie en beroepskeuze van potentiële werknemers voor de sector Zorg en Welzijn. De kosten worden gefinancierd door het Ministerie van VWS enerzijds en een zevental arbeidsmarktfondsen anderzijds. De Kamer UMC van SoFoKleS is één van de deelnemende partijen. Eind 2017 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de periode 2018 tot en met 2020. De begrote bijdrage van SoFoKleS bedraagt € 37.500 per jaar.

5 Toelichting op de staat van baten en lasten

5. Netto-omzet

	Realisatie 2017 k€	Begroting 2017 k€	Realisatie 2016 k€
Omzet (subsidies en bijdragen)	1.352	1.297	1.282
Directe projectkosten	1.104 -	342 -	744 -
<i>Netto-omzet</i>	<u>248</u>	<u>955</u>	<u>538</u>

6. Omzet (subsidies en bijdragen)

	Realisatie 2017 k€	Begroting 2017 k€	Realisatie 2016 k€
<i>Arbeidsmarktmiddelen</i>			
Sector Universiteiten	633	639	631
Sector umc's	606	606	600
Sector Onderzoeksinstituten	52 +	52 +	51 +
Totaal arbeidsmarktmiddelen	1.291	1.297	1.282
Subsidie Ministerie van VWS	61	-	-
Totaal omzet	<u>1.352</u>	<u>1.297</u>	<u>1.282</u>

Bijlage 2 bevat een uitgebreid overzicht waarin de omzet (bijdragen en subsidies) is gesplitst naar kamer (sector) en overige geldstromen. Hierin wordt ook zichtbaar wat de uitputting per geldstroom is.

Arbeidsmarktmiddelen

De arbeidsmarktmiddelen worden via de CAO-tafels van de diverse sectoren verstrekt. De budgetten worden door SoFoKleS geïnd bij de instellingen. Op deze middelen rust geen terugbetalingsverplichting. Via een convenant wordt afgesproken dat deze middelen door de individuele umc's worden ingezet ter financiering van sociale innovatie.

7. Directe projectkosten

	Realisatie <u>2017</u> k€	Begroting <u>2017</u> k€	Realisatie <u>2016</u> k€
SoFoKleS Algemeen	163	9	112
Sector Umc's	337	138	244
Sector Universiteiten	560	195	365
Sector Onderzoeksinstituten	44 +	- +	23 +
	<u>1.104</u>	<u>342</u>	<u>744</u>
Totaal directe projectkosten	<u>1.104</u>	<u>342</u>	<u>744</u>

Een nadere specificatie van de directe projectkosten is te vinden in bijlage 1.

Voor een inhoudelijke beschrijving van de projecten wordt verwezen naar het inhoudelijk jaarverslag over 2017, welke ter inzage ligt op het secretariaat van de stichting.

De in 2017 gerealiseerde projectkosten zijn in alle gevallen hoger dan begroot. Dit komt met name doordat ten tijde van het opstellen van de begroting voor veel projecten nog geen budget was toegekend.

De realisatie van de projectkosten verantwoord onder de post 'SoFoKleS algemeen' zijn hoger dan de realisatie 2016 en begroting 2017. In 2017 zijn diverse algemene projecten (zie bijlage 1) gefinancierd uit de algemene reserve.

8. Bedrijfskosten

De stichting heeft geen personeel in dienst.

De specificatie van overige bedrijfskosten is als volgt:

	Realisatie <u>2017</u> k€	Begroting <u>2017</u> k€	Realisatie <u>2016</u> k€
<i>Beleids- en bestuursondersteuning</i>			
Algemeen	46	57	46
Kamer umc's	49	48	61
Kamer WO	39	39	107
Kamer OI	1	3	2
Secretariële ondersteuning	15 +	9 +	11 +
Totaal beleids- en bestuursondersteuning	<u>150</u>	<u>156</u>	<u>227</u>
Bestuurskosten	6	10	6
Financieel en procesbeheer	45	45	44
Accountantskosten	8	10	8
Bureaunkosten	3 +	6 +	3 +
Totaal overige bedrijfskosten	<u>212</u>	<u>227</u>	<u>288</u>

In de overeenkomst met het CAOP is een onderscheid gemaakt in de beleids- en bestuursondersteuning per kamer. Ook is er sprake van projectondersteuning, maar deze algemene projectondersteuning en –voorbereiding is in de jaarrekening 2017 verantwoord onder de projectkosten. De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

Den Haag, 11 juni 2018

Bestuur van Stichting SoFoKleS

drs. J. Boersma

drs. B.J. Mollee

mr. D.A. Kramer

J. van den Doel

mr. J.M. Lensen

mr. B. Sprokholt

mr. D.O. Pechler

Bijlage 1: Projectoverzicht

In dit overzicht is een extra kolom 'Budget 2017' toegevoegd. Tijdens het boekjaar zijn namelijk budgetten voor de gestarte projecten toegekend of gewijzigd, welke tijdens het opstellen van de begroting nog niet bekend waren. Dit verklaart het verschil tussen begroting en budget 2017.

Algemene projecten	Realisatie	Budget	Begroting
	2017	2017	2017
	k€	k€	k€
Website	8,0	9,0	9,0
Beheer, monitoring en onderhoud app immigratieprocedure	14,2	12,5	-
Charter Talent naar de Top	18,2	15,0	p.m.
App Immigratieprocedure	-	p.m	p.m.
LNVH Monitor 2017	31,2	30,0	-
Utrecht Science Park Inclusief	73,7	78,2	-
Verzoek SAAZUnie	17,7	17,7	-
TOTAAL PROJECTKOSTEN ALGEMEEN	163,0	162,4	9,0

Sector OI	Realisatie	Budget	Begroting
	2017	2017	2017
	k€	k€	k€
1. Vrouwen in wetenschappelijke topcarrières	0,5	0,5	-
2. Praktijknw Van Participatiewet naar incl. HR-beleid	5,0	7,0	-
3. Evaluatie afschaffing leeftijd gerelateerde regelingen	16,9	16,9	-
4. Gesprekkenreeks onderzoek leeftijdgerelateerde regelingen	21,1	30,4	-
TOTAAL PROJECTKOSTEN OI	43,5	54,8	-

UMC's	Realisatie	Budget	Begroting
	2017	2017	2017
	k€	k€	k€
<i>A. Arbeidsmarkt</i>			
A1. Youchooz website subsidiering	12,5	12,5	12,5
A2. Onderzoeksprogramma AZW	25,0	25,0	25,0
A3. Inrichting AZW-programma 2.0	60,9	778,7	-
A4. Carrière cafés	-	p.m.	-
A5. Stimuleringsregeling Promovendi umc's	1,6	43,5	-
A6. Voorbereiding Arbeidsmarktmonitor umc	13,4	13,4	-
A7. Behoud opgeleide zorgprofessionals	-	p.m.	-
A8. Werknemersinstrument loopbaanregie	21,7	136,6	-
A9. Banenafpraak	-		
A9.1 Banenafpraak - Programmamanagement	5,8	7,8	-
A9.2 Banenafpraak - Adviestrajecten	0,2	40,0	-
A9.3 Banenafpraak - Trainingen	32,6	124,8	-
A9.4 Banenafpraak - Toolbox	31,5	64,2	-
A10. Zorgportfolio	2,2	2,7	-
<i>Totaal Arbeidsmarkt</i>	<u>207,4</u>	<u>1.249,2</u>	<u>37,5</u>
<i>B. Arbeidsomstandigheden</i>			
B1. Arbocatalogus/Dokterhoe	-	25,4	-
B2. Vernieuwing Dokterhoe	6,1	53,3	-
B3. Veilige Zorg	7,1	12,9	9,9
B4. App Nachtarbeid	0,5	2,9	-
B5. Webportaal Veilig Werken in de Zorg	1,8	5,5	-
B6. Vervolgonderzoek Cytostatica	-	25,9	-
<i>Totaal Arbeidsomstandigheden</i>	<u>15,5</u>	<u>125,9</u>	<u>9,9</u>
<i>C. Arbeidsverhoudingen</i>			
C1. Populaire versie cao	-	-	-
C2. Onderhoud cao app	7,3	6,4	p.m.
C3. MZ LAB umc	33,4	63,1	-
<i>Totaal Arbeidsverhoudingen</i>	<u>40,7</u>	<u>69,5</u>	<u>-</u>
<i>D. Overige projecten</i>			
D1. Kamer UMC Strategische sessie 2017	11,9	17,3	10,0
D2. UMC projecten in voorbereiding	61,4	80,6	80,6
<i>Totaal overige projecten</i>	<u>73,3</u>	<u>97,9</u>	<u>90,6</u>
TOTAAL PROJECTKOSTEN UMC'S	<u><u>336,9</u></u>	<u><u>1.542,5</u></u>	<u><u>138,0</u></u>

WO / Universiteiten	Realisatie	Budget	Begroting
	2017	2017	2017
	k€	k€	k€
A. Basisinfrastructuur			
A1. Strategische sessie	8,5	7,6	7,6
A2. Digitale nieuwsbrief	7,0	11,6	9,0
A3. Projectondersteuning en -voorbereiding	143,4	146,2	138,1
A4. Oogstbijeenkomst	5,9	5,9	-
Totaal Basisinfrastructuur	164,8	171,3	154,7
B. Duurzame inzetbaarheid			
B1. Leernetwerken DI WO	(7,3)	16,1	-
B1.1 Vitaliteit	-	-	-
B2. Carrierecafé: Kansen in het HBO	3,7	7,6	-
B3. Voorbereiding OBP-conferentie	-	-	-
B4. Stimuleringsregeling promovendi	0,2	0,2	-
B5. Stimuleringsregeling promovendi 2e tranche	14,6	50,0	-
B6. Impuls inzetbaarheid OBP	20,9	32,7	-
B7. Vervolg SPP			
B7.1 Vervolg SPP: gesprekronde	17,4	17,5	-
B7.2 Vervolg SPP: kick-off bijeenkomst	8,2	8,5	-
B7.3 Vervolg SPP: masterclasses en werkgroep	22,5	141,9	-
B7.4 Vervolg SPP: trainingen	41,3	49,5	-
B8. MTO's en verkenning prestatiedruk	7,9	7,9	-
B9. Stakeholdersmeeting prestatiedruk	26,4	20,6	-
B10. National PhD-day 2017	4,1	4,9	-
B11. Evaluatie afspraak loopbaanadvies	-	52,3	-
B12. Career challenge - testfase	-	18,2	-
Totaal Duurzame Inzetbaarheid	159,9	427,9	-
C. Dynamische werkomgeving			
C1. Vrouwen in wetenschappelijke topcarrières	1,6	1,6	-
C2. Comm. Doorstroom Vrouwen in de Topwetenschap	10,5	10,0	-
C3. Praktijkw Van Participatiewet naar incl. HR-beleid	17,7	24,3	-
C4. Webinar prestatiedruk	-	-	-
C5. Vervolgaanbod Participatiewet			
C5.1 Vervolgaanbod Participatiewet: Projectmanagement	6,0	24,1	-
C5.2 Vervolgaanbod Participatiewet: Trainingen	7,4	20,0	-
C5.3 Vervolgaanbod Participatiewet: Advisering projectplan	-	-	-
C5.4 Vervolgaanbod Participatiewet: Functieboek	0,5	3,0	-
Totaal Dynamische werkomgeving	43,7	83,0	-
D. Proactieve arbeidsrelaties			
D1. Werkgroep Academisch Leiderschap	-	-	-
D2. Vervolg Academisch Leiderschap	19,5	28,4	-
D3. Flexicurity	35,5	32,6	-
Totaal Proactieve arbeidsrelaties	55,0	61,0	-
E. CAO NU			
E1. Publieksvriendelijke versie CAO	10,4	10,7	2,0
E2. Papieren versie CAO	14,0	14,0	13,0
E3. Subsidie Pilot PSA	34,8	34,8	-
Totaal CAO NU	59,2	59,5	15,0
F. Overige projecten			
F1. Bijdrage Stichting van het Onderwijs	20,1	20,1	20,0
F2. SoFoKleS-lab	2,4	2,4	5,0
F2.1 TU/e Werkdruksessies	(0,8)	-0,8	-
F2.2 VU Pilot Professionaliseringsproject onderwijs	40,0	40,0	-
F3. SoFoKleS-lab 2018	2,0	116,7	-
F4. Conferentie 2018	8,9	66,5	-
F5. Introductiedag ACNU	4,9	4,9	-
Totaal overige projecten	77,5	249,8	25,0
TOTAAL PROJECTKOSTEN WO	560,1	1.052,5	194,7

Bijlage 2: Uitputtingsoverzicht per financieringsstroom

Onderstaand overzicht toont de omzet (subsidies en bijdragen) en kosten van SoFoKleS in het afgelopen boekjaar, per financieringsstroom.

	WO	umc's	OI	Algemeen	Totaal
	k€	k€	k€	k€	k€
Omzet					
Bijdrage arbeidsmarkt middelen	633	606	52	-	1.291
Vooruitontvangen middelen	-	61	-	-	61
<i>Totaal omzet</i>	<i>633</i>	<i>667</i>	<i>52</i>	<i>-</i>	<i>1.352</i>
Directe projectkosten	560	337	44	163	1.104
Aanvulling in saldo algemene reserve	70	89	4	(163)	-
Algemene project- en bedrijfskosten	92	116	4	-	212
<i>Totaal kosten</i>	<i>722</i>	<i>542</i>	<i>52</i>	<i>-</i>	<i>1.316</i>
Bedrijfsresultaat	(89)	125	-	-	36
Rente en incidentele resultaten	1	4	-	-	5
Exploitatiesaldo	(88)	129	-	-	41
Bestemmingsreserve 01-01-17	860	3.805	248	375	5.288
Exploitatiesaldo	(88)	129	-	-	41
Bestemmingsreserve 31-12-17	<u>772</u>	<u>3.934</u>	<u>248</u>	<u>375</u>	<u>5.329</u>

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van significante betekenis zijn voor het beeld van de jaarrekening 2017.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Sociaal Fonds voor de Kennissector te Den Haag

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar 2017 van Stichting Sociaal Fonds voor de Kennissector te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Sociaal Fonds voor de Kennissector per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Sociaal Fonds voor de Kennissector zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten van de stichting te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Oud-Beijerland, 11 juni 2018

Troost Accountantskantoor VOF

M.R. Ruivenkamp AA